

езикъ — ж-то. За първитѣ двѣ положения Априловъ трѣбваше да се бори не само срѣщу българскитѣ писатели, а и срѣщу руски, а за третото — противъ всички¹⁾. Своитѣ възгледи относително езика той прокара въ съчиненията си:

1. Български книжници, Одеса 1841 год.

2. Денница новобогарскаго образованія, Петербургъ 1842 год.

3. Болгарскіе грамоты, събрани и прѣведени на руски и съ объяснения, 1843 год.

4. Мисли за сегашното българско учение, 1847 г.

5. Допълнение къ книгѣ: Денница, 1847 год.

„Българскитѣ книжници“ се появили по поводъ изявленията на сърбина Тиrolъ — въ Одеския вѣстникъ — че славянскитѣ просвѣтители св. Кирилъ и ^(т. д.) били *сърби*, учили се въ Солунъ въ *сърбски мѣнастирь* и прѣвѣли светитѣ книги на *сърбски езикъ*. Априловъ едва ли би обърналъ внимание на тая статия, ако мнѣнието, прокарвано въ нея, не бѣ сподѣляно и отъ нѣкои учени. Поради това той излѣзе съ своитѣ „книжници“ и показа всичкиа несъоб-

1) Какво е било влиянието на Априлова по тоя въпросъ се вижда отъ думитѣ на П. Кисимова: привописанието въ училищата, казва той, бѣ *словено-българско*, което се подѣржаше отъ тогавашнитѣ български книжовници: Хр. стак Павловичъ, Фотиновъ, и др. Юсовото правописание бѣ нововъведение, което едва проправяше пѣтя си. Фотиновъ бѣ написалъ една статия срѣщу ж-то, съ смѣшното сравнение: каквото на лева ще прилича лисича опашка, тъй и буквата ж — прикачена на кирилицата. Нашиятъ даскалъ Пеню (въ Търново) повидимому подѣржаше словено-бълг. течение. Обаче, веднага ето какво стана. Пѣд-стоеше да мине прѣзъ Търново (1847 г.) прочутиятъ още тогава габровски родолюбецъ Василь Априловъ, идещъ отъ Одеса да навиди отечеството си и хода на народ. образование. Даскалъ Пеню шомъ се извѣсти затова, веднага взе мѣрки. Единъ день той ни поръча да пишемъ юсовото правописание и то на нови тетрадки, като ни увѣдоми, че одескитѣ българи приели юсовото правописание, та и Априловъ, който ще посѣти училището ни, да види, че и ние дѣржимъ сѣщото правописание. Да му угодимъ, па като заминемъ, ние пакъ ще захванемъ нашето. И дѣйствително слѣдъ нѣкое врѣме Априловъ дойде и по всѣка вѣроятность остана доволенъ отъ виденото въ училището... Даскалъ Пеню слѣдъ това, обаче, не отмѣни юсовото правописание. (Вижъ: Юбил. сборникъ на габров. гимназия, 1900 г., стр. 127).